

Opisi semen – duhovni pomen - Združenje Staroverci

Solata (pesem o solati) - Svitoslava

Splošen duhovni pomen semen - Svitoslava

Semena skrivnostna (skupna pesem o semenih) - Svitoslava

Kako so marljivi škrtje in palčki pomagali zaspanki Vesni (pravljica za otroke) - HčiStarih

Opisi semen – duhovni pomen:

REPA

Naši predniki bi brez repe, ki so jo najraje kisali, prav težko preživeli mrzle in dolge zasnežene zime. Repa je krepila in jih varovala pred grozečo lakoto, še danes pa pomaga pri odganjanju zimskih prehladov in ohranjanju zdravja. Z njeno pomočjo se preko uživanja duhovno temeljito očistimo pred novim letom, slabe vplive pustimo v preteklosti in si zagotovimo svež začetek leta.

BAZILIKA

Bazilika ima poleg izvrstnega okusa in blagodejnih lastnosti na telo, tudi močne čarobne lastnosti. Odganja slabe sile in uroke. Če jo nosimo s seboj, jo v hiši zažgemo ali jo položimo v prostor, nam bo prinesla denar in blagostanje. Celo čarovnice so pred letenjem popile pol kozarca soka bazilike.

SOLATA

Naši predniki so si bili edini, da solata vleče nase nemir in med drugim dobrim prinaša tudi zavidljivo mirno spanje, če pred počitkom nismo šparovni z njo. Če je v hiši kdo prepirljiv, mu vednomer prinašajte solate, ta ga bo pomirila. Ne pozabite dvojega: da jo na mizo postavljate svežo, po dvanajstih urah namreč izgubi več kot pol svojih koristnih moči in da jo zabelite po naslednjem starodavnem receptu: soli naj jo šparovnež, olje dodaja potratnež, kis in začimbe pa neustavljiv norec.

PARADIŽNIK

Paradižnik se je pri nas udomačil pozno, vendar pa je takrat zasijal na trgih kot zlata vreden sadež. Bogate gospice so si znale privoščiti celo kopel s paradižnikom, za živahnost krvi in duha. Zaradi velikega krepilnega učinka paradižnikovih sadežev, so mu ljudje nekoč vzdeli ime "ljubezensko sadje", ker uživanje le-teh celo pri starejših ljudeh zbudi mladostne moči.

ČEBULA

Varuje nas pred zlimi duhovi. Razpolovljena ali razdeljena na četrtine in nameščene doma absorbira negativne energije, zlo in bolezen. Čebula pod vašo blazino vam prinese preroške sanje. Zaradi kupolaste oblike, zaporednih mesnatih luskolistov in močnega vonja, jo simbolično povezujemo z ustrojem Ega, ki ga duhovna izkušnja lupi po plasteh vse do praznote. Od tam ni več ovire do univerzalnega Duha.

ZELJE

Podobno kakor repa, tudi zelje pripomore k temu, da smo zdravi, krepki in polni energije. Svoje mesto je našel v poročnih obredih na Balkanu, kar namiguje na dejstvo, da prinaša in zagotavlja plodnost. Zelje se pogosto uporablja za privabljanje sreče, blagostanja in denarja. Kisanje zelja naj bi bila slovanska metoda, ki se je z našega ozemlja razširila šele kasneje.

FIŽOL

Rastlina, ki se zanimivo po ženskem principu ovija zgolj v levo, ima številne magične lastnosti povezane z uroki za zdravje in ljubezen. Omenimo dva, ki so jih nekdanj uporabljali: Če se par spre,

mora deklica nositi na svileni niti dva posušena stroka fižola. S čarovnijo pravih misli, se bosta gotovo pobotala. Če ima v hiši kdo bradavico, jo mora podrgniti s posušenim fižolom. Ko pada luna govorimo besede uroka: fižol razpada, tako razpadi bradavica tudi ti!

RDEČA REDKVICA

Na domačih zelenjavnih vrtovih rdečo redkvico poznamo kot eno izmed prvih glasnic pomladi. V srednjem veku so se nekateri redkvice bali, saj so verjeli, da privlači prepire in nestrinjanja ter z njima povezane slabe duhove. Spet drugi so verjeli, da se z njeno pomočjo obvaruješ škodljivega obrekovanja, če zvečer na prazen želodec zaužiješ koreninico redkvice. Prav poseben vpliv pa naj bi imela tudi na kače, lovilci kač so se namreč počutili najbolj varne, če so kačo med lovom udarili z redkvico.

MOTOVILEC

Poznamo ga kot slastno pomladno solato, vendar v sebi skriva še druge v tančico zakrite učinkovine. Prav znano je dejstvo, da je motovilec zelišče, katerega moč se zgošča v njegovih koreninah. Na to namiguje stara evropska pravljica, ki govori, kako je sosed s čarovničinega vrta kradel motovilec, vendar je bil pri dejanju zasačen. V zameno je moral čarovnici obljubiti svojo prvorojenko. Nekaj vabljivega je na motovilcu, le pomislite kako se vam sline pcedijo, ko ga spomladi prvič uzrete.

Združenje Staroverci

Pesem o solati:

SOLATA

Je iz Sibirije pripotovala,
da jo boš jedel in zdrav boš kot riba!
Če za večerjo bi ti kraljevala,
lahno in hitro solata zaziba,
kot da bi vila te v sanje peljala.

Vendar ne more, da jed res bo zdrava,
človek le eden zabelit solate!
Škrtež soli naj jo, da bo taprava,
z oljem obliva prijatelj potrate,
s kisom pa norec, ki v vsem pretirava.

Svitoslava

Splošen duhovni pomen semen:

V drobnem semenu sta skriti sposobnost in veličina vsake zeli in drevesa. V njem je moč, da rastlina prodre na ta svet in zaživi zdravo in plodno življenje. Ko izpolni semenski zapis svoje usode življenja, doseže svoj smisel.

In prav tako se v naših mislih rojeva naša usoda. Vodimo z njimi naše besede, načrte in dejanja. Spoštujemo naravo in pomagajmo njenim semenom izpolnjevati njih smisle. Čuvajmo jih, obdržimo jih prvobitne in zdrave, učimo se iz njihovih hotenj, da bodo s svojo močjo hranila moč rodov naših zanamcev.

Svitoslava

Skupna pesem o semenih:

Semena skrivnostna

Ti veš, kaj v drobnem semenu se skriva,
v tem ena, v tem druga rastlina prebiva!
Če misliš, da vsa so semena enaka,
pošteno se motiš, resnica ni taka.

In kakšne med njimi so te razlike,
čeprav so med sabo enaka do pike?

Iz enega zrasla bo vrtnica bela,
iz drugega hrast, zvonček, bela omela!
Na vrtu korenje, fižolček, solata,
Da miza bo naša vse leto bogata.

A pazi, tu tudi so taka semena,
da iz njih ne bo zrasla rastlina nobena!
Četudi vse leto bi vrt negovali,
jeseni ne boste ničesar nabrali.

Kako bi nesreči se tej izognili,
z dobrotami lonce in vrt napolnili?

Da zgolj bomo taka semena sejali,
ki so nam jih stari starši predali!
Vrtovi nam bodo obilno rodili,
vsako jesen plodno seme razvili.

Svitoslava

Pravljica za otroke:

Kako so marljivi škrajte in palčki pomagali zaspanki Vesni

Je že tako naneslo, da so modri stari možje in še modrejše stare gospe, našo deželico uredili na prav poseben način. Prav gotovo so dolgo razmišljali in si mnogokrat premislili vmes, a so na koncu le prišli do rešitve, ki je bila popolna in še do danes drži kot pribita v naši lepi deželici. Določili so, da bo vsako leto razdeljeno na štiri letne čase, saj vemo kateri so, kajne? Najprej naj bi prišla sveža pomlad, zatem radoživo in plodno poletje, sledi sadežev polna jesen in skromna ter zasnežena zima. Stari modri možje in še modrejše gospe, no... pa bi bila laž, če bi rekli, da ni bila tudi kakšna gospodična vmes, so po svojem okusu izbrali sebi najljubši letni čas in se v njem naselili. Ko so tako minevala leta in leta, da se je že izgubilo vedenje koliko jih je preteklo, smo tudi ljudje malce poenostavili svet okoli nas in dejali, da so prebivalci letnih časov, pravzaprav letni časi sami. Pa vendar roko na srce, to ni tako zelo daleč

od

resnice.

V svetu bogov vse mineva počasi in nespremenljivo, le redko jih kaj preseneti in še redkeje se jim kaj zalomi, a ko se zalomi... takrat še ljudje opazimo, da nekaj ni v najlepšem redu. Pa se je zgodilo nek konec zime, da je modra gospodična Vesna, ki je bila kot boginja pomladi zadolžena za oživiljanje narave in sejanje prvih posevkov, pozabila na čas in prespala konec zime. Lahko si predstavljate kako je bilo tiste dni, sneg je skopnel, a mraz je ostajal, cvetic in veselja pa ni bilo od nikoder. Zaskrbljeni so se zbrali modri strici in gospe in poprosili enega izmed svojih, starega belobradca imenovanega Veter, naj poišče pogrešano boginjo pomladi Vesno. Iskal je sedem dni in sedem noč ter jo naposled le našel pod starodavno lipo. Poskušal je zbuditi zaspanko Pomlad, a je niti tuljenje v vetru ni predramilo iz sladkih sanj. Ubupano je pogledal gor in v modrini neba opazil mladega sorodnika Sonce, ki je ravno začelo osvetljevati zemljo. Poprosil je Sonce naj poskuša zbuditi Vesno, kajti sam je počasi ostajal brez idej. Prebrisano Sonce je nekaj časa razmišljalo, nato pa stegnilo svoje zlate roke proti Vesni in jo pošteno požgečkalo po nosu. Gospodična je močno kihnila in se nemudoma predramila. Pogledala je okoli sebe in se zgrozila: „Mar sem prespala konec zime?“ je pomislila. Hitro je skočila na svoje noge iz začela prebujati naravo. Prepevala je in poplesovala po zemlji ter tako ozelenela travo, pomežiknila je z levim očesom in drevesa so zacvetela, tlesknila je z desno roko in zadišalo je po življenju. Vse je šlo kot po maslu, vendar za sejanje semen ni bilo dovolj časa. Zamislila se je in si rekla: „Z gor ali z dol, če hočem ali ne, potrebujem pomočnike!“ Počepnila je k tlem in potrkala na zemljo, skozi krtino v bližini je pokukala vesela črna glava z veliki in mehкими šapicami. „Ata krt,“ ga je nagovorila boginja Vesna, „ali imate ti in tvoji kaj časa, posaditi moram semena po deželi, pa sem zaspala,“

Ata krt se je popraskal po svojem rožnatem smrčku in z obžalovanjem odgovoril: „Ko bi nas poklicala pred parimi urami bi ti z veseljem ustregli zala boginja, sedaj pa ne moremo odložiti dela spomladanskega čiščenja rovov.“ Vesna se je zahvalila za krtovo prijaznost in odplesala do bližnjega gozda, tam je ob začaranem jezercu našla sijoče vile, ki so razčesavale svoje dolge zlate lase. Dolgo so se menile, a se niso uspele nič kaj dosti dogovoriti, saj so vile dajale prednost svojim pričeskam, Vesni pa se je s sejanjem močno mudilo. Ko je že padal večer in je že skoraj obupala nad iskanjem pomočnikov, se je odpravila k domači lipi in naslonila glavo na njeno starodavno deblo. Začelo se ji je spati, ko je zaslišala tiho prigovarjanje iz globine lipinega debela. Najprej ni razbrala vseh besed, a ko je glas postajal vse močnejši, je le sestavila sporočilo. Lipa ji je svetovala, naj pokliče škrate in palčke na pomoč. Nekaj časa je oklevala, potem pa se je le opogumila in zažvižgala v vse štiri strani neba. Ni še končala z žvižganjem, že so izza skal, grmičevja in dreves pogledale majhne postave z velikimi očmi in razmršenimi lasmi. Najprej je spregovoril po videzu najstarejši škrat: „Si nas klicala Pomlad?“ „Sem,“ je hitro odgovorila in pokimala, „sejati moram, a sama ne bom zmogla.“ Škrat je le zamahnil svojim prijateljem in brž so poprijeli za delo. Z Vesno so sejali celo noč in še dobršenj del jutra. Ko so v zemljo položili še zadnje seme, so vriskali in se veselili, da se je vse smejalo z njimi. Tisto leto je bilo za vse ljudi hrane v izobilju in lakota se ni drznila prikazati, dovolj jedače so imele gozdne, pa tudi domače živali. Semena so vzknila kakor nikoli poprej. S tistim dnem so škratje in palčki ter boginja Vesna postali zares dobri prijatelji. Dokaze njihovega prijateljstva pa lahko vidimo vsak konec zime, ko vzklijejo semena na naših vrtovih. Tisti vrtni palčki pa, le prepričajte se naslednjič, da niso morda živi.

HčiStarih